

Test af de enkelte hjernenerver:

1. hjernenerve (n. olfactorius): Undersøge lugtesansen ved at stille en kendt lugt (f.eks. kaffe), som patienten skal kunne identificere.

2. hjernenerve (n. opticus): *Undersøgelse af synsfeltet ved at patienten lukker det ene øje, og undersøgeren bevæge en finger op, ned, til højre og venstre for patienten, hvorpå patienten skal forklare hvor fingeren er.*

Desuden for akkomodationsrefleksens, idet m. ciliares aktiveres ved nærblik; en ting med tekst holdes lige foran patienten, når genstanden fjernes vil pupillen vokse.

3. hjernenerve (n. oculomotorius):

●Motorisk: *Bevægelser af øjeæblet.*

●Parasympatisk: *Vurdering af pupilstørrelse og øjenspalte;* ved belysning vil begge pupiller kontrahere sig.

4. hjernenerve (n. trochlearis): *Bevægelser af øjeæblet.*

5. hjernenerve (n. trigeminus):

●Motor: *Åbne/lukke mund under modstand samt bevæge kæben fra side til side under modstand. Palpation af muskelspænding ved bid og sidebevægelse.*

●Sensorisk på ansigtet svarende til de tre grene: *Test for smerte og temperatur (spinal trigeminus) og sensibilitet (pontin trigeminus). Stillingsans i kæbeleddet (mesencephal trigeminus).*

6. hjernenerve (n. abducens): *Bevægelse af øjeæblet.*

7. hjernenerve (n. facialis):

●Motor:

- Unilateralt kerneinnerverede områder: *Bevægelse af mimiske ansigtsmuskler (inklusive buccinator, orbiculi oculi og oris) og platysma ved at bede patienten gøre grimasser, rynke pande og knibe øjne sammen.*

- Bilateralt kerneinnerverede områder: *Bevægelse af venter frontalis m. epicranii.*

- Gustatorisk: Smagssans forrest på tungen.

- Parasympatisk: Sekretion af gl. lacrimalis.

8. hjernenerve (n. vestibulocochlearis): Undersøge hørelse og balance ved opfattelse af lyd og kalorimetrisk prøve.

9. hjernenerve (n. glossopharyngeus):

- Motor: Bevægelse af svælg (lukning af spalte mellem cartilago thyroidea og cartilago cricoidea). Gustatorisk: Smagssans bagerst på tunge (kinin).
- Sensorisk: Oropharynx inklusiv tonsilleje.
- Parasympatisk: Sekretion af gl. parotis.

10. hjernenerve (n. vagus):

- Motor: Vurdering af ganesjæl, palatinum molle, ved at bede patienten åbne munden og sige "Ahh", og vurdere ganespejlet i forhold til uvula.
Bevægelse af svælg og larynx (lukning af spalte mellem cartilago thyroidea og cartilago cricoidea) ved at bede patienten drikke et glas, ved vaguspåvirkning kan patienten ikke synke.
Gustatorisk: Smagssans bagerst på tunge.
- Sensorisk: Hypopharynx.
- Parasympatisk: Gnide på carotider.

11. hjernenerve (n. accessorius): *Drejning af hovedet til begge sider, fleksion af hovedet mod modstand på pande og elevation af skuldre (m. trapezius og m. sternocleidomastoideus).*

12. hjernenerve (n. hypoglossus): *Fremføring af tunge*, bede patienten række tunge, ved læsion vil tungen derivere til den syge side.

Reflekser:

Senerefleks:

- Kæberefleks: Afferent 5; efferent 5 (slag på finger på mandibel, vil trække ud i lukkemusklerne, hvorved kæben lukkes).

Overfladereflekser:

- Cornea: Afferent 5; efferent 7.
- Cilie: Afferent 5; efferent 7. Berøre cilieme, hvorefter øjnene lukkes.
- Svælgregleks: Afferent 9, 10; efferent 9, 10 (tungespatel i fauces). Holde finger på epiglottis, og undersøge at spalten lukkes ved synkning.

Pupilrefleks:

- Pupilrefleks: Afferent 2; efferent n. 3. acc. parasymptatisk.
- Konvergens: Afferent 2; efferent n. 3. acc. parasymptatisk (= akkomodationsus.)
- Ciliospinal: Afferent tractus spinothalamicus lateralis; efferent symptaticus.